

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/24/2017
Identifikačné číslo spisu: 3016200261
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančeník
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3016200261.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: P. A. Ď., nar. XX.XX.XXXX, D. XXXX/XX, R., zastúpený: JUDr. Marián Ďurina, advokát, Sibírska 4, Bratislava, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.12.2015 o starobnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/56/2016-39 zo dňa 24.11.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/56/2016-39 zo dňa 24.11.2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 12Sd/56/2016-39 zo dňa 24.11.2016 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.12.2015 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporkyne“), ktorým odporkyňa podľa § 21 a § 175 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej aj len „zákon č. 100/1988 Zb.“), § 259 ods. 1, § 274 a § 114 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 07.01.2003. Odporkyni nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 26.10.2015 požiadal o priznanie starobného dôchodku od 07.01.2003. Táto žiadosť bola napadnutým rozhodnutím odporkyne zamietnutá. Počas výkonu zamestnania v služobnom pomere navrhovateľ získal viac ako 34 rokov v I. kategórii, dôchodkový vek dosiahol dovŕšením 55 rokov veku dňa XX.XX.XXXX. Z potvrdenia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia (ďalej aj len „VÚSZ“) č. 65210009236105 zo dňa 16.09.2015 vyplýva, že od 01.10.2002 mu bol priznaný výsluhový dôchodok podľa § 123 ods. 2 písm. a/ a § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 328/2002 Z. z.“). Pre nárok na tento dôchodok mu bolo zhodnotené obdobie od 01.09.1965 do 31.08.1967 - základná vojenská služba v I. kategórii funkcií, od 01.09.1967 do 19.07.1968 - ďalšia služba vo vojenskej škole v I. kategórii funkcií, od 20.07.1968 do 31.12.1999 vojak z povolania v I. kategórii funkcií a od 01.01.2000 do

30.09.2002 - vojak z povolania v III. pracovnej kategórii, t. j. spolu 37 rokov a 39 dní (z toho 34 rokov a 122 dní v I. pracovnej kategórii funkcií). VÚSZ určil navrhovateľovi sumu starobného dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. (pozn. súdu: krajský súd nesprávne uviedol „zákon č. 100/1989 Zb.“) prihladnuc na dobu služobného pomeru, pričom mu zhodnotil celú preukázanú dobu zamestnania. Nárok na starobný dôchodok, zníženie dôchodkového veku vzhľadom na počet rokov služby zaradenej do I. kategórie funkcií a sumu starobného dôchodku určil VÚSZ podľa ustanovení piatej časti zákona č. 100/1988 Zb.. Keďže navrhovateľ je poberateľom výsluhového dôchodku z osobitného sociálneho zabezpečenia SR a na určenie sumy starobného dôchodku mu bola započítaná doba služby a osobné vymeriavacie základy dosiahnuté počas služobného pomeru, suma starobného dôchodku sa mu znížila podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (ďalej aj len „Dohovor č. 128“) o sumu starobného dôchodku zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie výsluhového dôchodku za celé roky, najviac o sumu výsluhového dôchodku, ktorá sa vypláca ku dňu priznania starobného dôchodku. Suma starobného dôchodku určená podľa zákona č. 100/1988 Zb. a čl. 33 Dohovoru č. 128 je - 12,50 eur mesačne a je určená ako rozdiel sumy starobného dôchodku 447,40 eur a sumy starobného dôchodku zodpovedajúcej dobe služby 459,82777777 eur (447,40 - 459,82777777). Keďže zákon neumožňuje priznať starobný dôchodok v zápornej hodnote, bola žiadosť navrhovateľa napadnutým rozhodnutím odporkyne zamietnutá. Ďalej krajský súd citoval § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., § 14 ods. 4 a § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. a tiež poukázal na to, že navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že zotráva na dôvodoch uvedených v písomne podanom opravnom prostriedku a dodal, že mu Ministerstvo obrany SR priznalo výsluhový dôchodok dňom 01.10.2002. Od tohto dátumu ešte pracoval do 30.11.2002 na Úrade vlády v civilnom sektore, pričom toto obdobie mu odporkyňa nezapočítala. Jeho právny zástupca tiež vyslovil názor, že keď navrhovateľ slúžil v zahraničí ako vojak, táto služba sa musí započítať dvojnásobne. Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa riadne zistila skutkový stav veci a rozhodla v súlade so zákonom. Navrhovateľovi bola zamietnutá žiadosť o starobný dôchodok podľa preukázateľných skutočností a v súlade s platnými predpismi. Nové skutočnosti navrhovateľ nepreukázal. Jeho námietka o nehodnotení doby štúdia a civilného zamestnania je nedôvodná, pretože pre nárok na starobný dôchodok mu bolo zhodnotené celé obdobie štúdia, civilného zamestnania ako aj doby služby, a to v rozsahu 40 rokov. To, že bol prepustený z organizačných dôvodov, je nedôvodné, nakoľko zaradenie zamestnaní do zvýhodnenej pracovnej kategórie, resp. kategórie funkcií bolo zrušené s účinnosťou od 01.01.2000. Z toho dôvodu nemohol byť v roku 2002 prepustený zo zamestnania zaradeného do zvýhodnenej pracovnej kategórie tak, ako je to výslovne uvedené v § 21 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb.. Aj ďalšia námietka navrhovateľa ohľadom porušenia jeho práv zaručených Európskym dohovorom je nedôvodná, nakoľko nepreukázal, že by s ním bolo zaobchádzané odlišne ako s inými dôchodcami, ktorí sa ocitli v obdobnej situácii.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zruší napadnuté rozhodnutie odporkyne a vec jej vráti na ďalšie konanie, resp. aby vo veci rozhodol sám odvolací súd. Uviedol, že dňa 31.08.1965 ukončil Strednú všeobecnú vzdelávaciu školu (ďalej aj len „SVŠ“). Od nástupu na vojenské Technické učilište v Liptovskom Mikuláši (ďalej aj len „TU LM“) dňa 01.09.1965 bol v nepretržitom služobnom pomere „poslucháč TU LM“ - vojak. Vojenskú základnú službu absolvoval v čase od 01.09.1965 do 31.08.1967 v I. kategórii funkcií. Po ukončení TU LM bol dňom 20.07.1968 premiestnený k 51. rádiotechnickému práporu. Do 17.08.1971 vykonával funkciu v zdraví škodlivom mikrovlnnom žiarení. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozkaz Ministra národnej obrany ČSSR č. 1/1976 (ďalej aj len „rozkaz č. 1/1976“), kde sa doba škodlivej expozície musí posudzovať dvojnásobne. Dňom 18.08.1971 bol navrhovateľ vyslaný na 5 ročné štúdium na Vojenskú akadémiu Antonína Zápotockého Brno (ďalej aj len „VAAZ“), študijný odbor rádiolokácia. Dňa 18.07.1976 ukončil štúdium na VAAZ a následne bol premiestnený k 3. divízii protivzdušnej obrany štátu Žatec. Absolvoval viacero kurzov v zahraničí. Všetky veliteľské, technické a štábne funkcie boli do 31.12.1999 zaradené v I. kategórii funkcií. Od 01.10.2002 bol navrhovateľovi priznaný výsluhový dôchodok podľa § 123 ods. 2 písm. a/ a § 38 zákona č. 328/2002 Z. z.. Z dokumentácie odporkyne niet pochýb, že navrhovateľ dňa XX.XX.XXXX dosiahol vek 55 rokov, bol zamestnaný najmenej 25 rokov a v tom čase odpracoval 34 rokov a 130 dní. V I. kategórii funkcií odpracoval od 01.09.1965 do 31.08.1967 ako vojak základnej služby v ČSLA 730 dní, od 01.09.1967

do 19.07.1968 v ďalšej službe vo vojenskej škole 323 dní, od 20.07.1968 do 31.12.1999 ako vojak z povolania v ČSĽA 11.487 dní, čo je spolu 12.540 dní (34 rokov a 130 dní). Ďalších 2.161 dní (t. j. 5 rokov a 336 dní) odpracoval v III. pracovnej kategórii: od 01.09.1962 do 31.08.1965 ako študent SVŠ 1.096 dní, od 01.01.2000 do 30.09.2002 ako profesionálny vojak Ozbroyených síl SR 1.004 dní a od 01.10.2002 do 30.11.2002 v civilnom zamestnaní 61 dní. Vo výkone činnnej služby odslúžil 13.544 dní (12.540 dní + 1.004 dní), t. j. 37 rokov a 39 dní. Spolu odslúžil a odpracoval 14.701 dní (12.540 dní + 2.161 dní), t. j. 40 rokov a 101 dní. Navrhovateľ tiež poukázal na dlhodobu pretrvávajúce finančné neuhy spočívajúce v rozchádzaní väzieb medzi výškou odvádzaného povinného poistného a výškou inkasovaného starobného dôchodku. Asi od 30.06.1998 on a jeho zamestnávateľ (Ministerstvo obrany SR) spoločne odvádzali na účet odporkyne všetky potrebné finančné dávky na dôchodkové poistenie v stanovenej výške, včas a riadne. Napriek tomu, že dôchodkové poistenie je v súčasnosti založené na princípe vzájomného plnenia, jeho celkový príjem, z ktorého si poctivo plnil všetky odvodové povinnosti, sa dnes v bezdôvodne zamietavom napadnutom rozhodnutí odporkyne neodrazil. Mal za to, že v jeho prospech svedčí jeho základné právo na zákonodarcom transparentne určený komponent ekvivalencie (primeranosti) vo všeobecnom dôchodkovom poistení v miere, ktorá zachováva povahu inštitútu poistenia a nemení ju na daň. Súčasná právna úprava iba jednostranne posilňuje princíp solidarity dôchodkového systému na úkor princípu zásluhovosti. Ďalej navrhovateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie odporkyne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je v ňom uvedené, že ku dňu skončenia služobného pomeru vykonal 37 rokov a 39 dní vojenskej služby a nebol mu priznaný invalidný výsluhový, invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok. Kľúčovým faktorom je, že vo všeobecnom dôchodkovom systéme získal 12.052 dní poistenia, čo predstavuje 82 % posudzovanej doby. V osobitnom dôchodkovom systéme bol poistený 2.649 dní, čo predstavuje 18 % posudzovanej doby. Mal za to, že ak by ako vojak aj nesplnil podmienku získania 15 rokov poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, ale získal by potrebnú dobu po zhodnotení poistenia v osobitnom systéme, má odporkyňa povinnosť vykonať výpočet dôchodku s prihliadnutím na dobu poistenia vo svojom systéme a dôchodok priznať po zohľadnení aj nižšej doby poistenia vo výške zodpovedajúcej rozsahu poistenia vo všeobecnom systéme. Navrhovateľ tiež zdôraznil, že z výkonu vojenskej činnnej služby v Ozbroyených silách SR bol prepustený dňom 30.09.2002 z dôvodu organizačných zmien a racionalizačných opatrení a táto okolnosť musí reflektovať v napadnutom rozhodnutí odporkyne. Odporkyňa vedome znevýhodňuje navrhovateľa v starobnom dôchodkovom zabezpečení. Nazdával sa, že starobný dôchodok mu vypočítala zle, nakoľko je príliš nízky. Taktiež poukázal na rozpustenie Varsavskej zmluvy k 30.06.1991, na „Zmluvu o konvenčných ozbrojených silách“, na vytvorenie Generálneho štábu Armády SR ako aj na „Konceptiu výstavby Armády SR“ a na „Konceptiu reformy rezortu obrany SR“ schválenú v roku 1999. V období rokov 1998 až 2003 nastali v bezpečnostnej a obrannej politike SR kvalitatívne zmeny. Navrhovateľ mal smolu, že bol rozkazom vedúceho služobného úradu Ministerstva obrany SR č. 15 zo dňa 29.07.2002 prepustený v dôsledku zníženia početného stavu Ozbroyených síl SR. Odvolávanie sa odporkyne na kontroverzné ustanovenie § 174 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. alebo na iné dátumy nie je zmysluplné a logické a má za následok vedomé znevýhodnenie starobného dôchodkového zabezpečenia občana SR, ktorý väčšinu života poctivo vykonával službu v ozbrojených silách v porovnaní s občanmi pracujúcimi v civilnom sektore. Na okraj navrhovateľ poznamenal, že právny trializmus sociálneho zabezpečenia pretrval u vojakov do 01.05.1998, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov (ďalej aj len „zákon č. 114/1998 Z. z.“). Napadnuté rozhodnutie odporkyne považoval za v rozpore s § 209 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., pretože neobsahuje predpísané náležitosti. Ak odporkyňa neuviedla vo výroku rozhodnutia prameň práva a konkrétne ustanovenie právneho predpisu, ktorého aplikácia bola rozhodujúca pre priznanie požadovanej dávky, bolo potrebné jej rozhodnutie zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie. Navrhovateľ sa domnieval, že ide o porušenie práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 30 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Miera solidarity všeobecného dôchodkového systému musí podliehať aktuálnemu testu primeranosti. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. nevyplýva, že by sa poistencovi, ktorému bol priznaný výsluhový dôchodok podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z. z., nemali pre nárok na starobný dôchodok hodnotiť ostatné doby dôchodkového poistenia, tzv. doby civilného zamestnania. Odporkyňa mu dôsledne nehodnotila dobu stredoškolského štúdia a dobu zamestnania v tzv. civilnom sektore, lebo podľa jej názoru mu vraj boli tieto doby zhodnotené pre nárok na výsluhový dôchodok. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok

Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2012. Pri posudzovaní nárokov na starobný dôchodok odporkyňou by mal súd rozhodnúť o vyplácaní vypočítaného starobného dôchodku tri roky spätne.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní, nepovažovala za opodstatnené. Krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého ju náležite právne posúdil, pričom nezistil nezákonnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne. Na záver uviedla, že sa v celom rozsahu pridržiava svojho písomného vyjadrenia zo dňa 12.05.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“). V zmysle § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 175 zákona č. 100/1988 Zb., nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31.12.2023.

Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú.

Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., v konaniach o nárokoch na dávky, ktoré vznikli pred 01.01.2004 a o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, o priznaní dávky sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31.12.2003.

Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb., občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol dôchodkový vek aspoň:

- a) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/ alebo najmenej 10 rokov v takom zamestnaní v uránových baniach,
- b) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ , ak bol z tohto zamestnania prevedený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 3 písm. d/ a e/ ,
- c) 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/ ,
- d) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. i/ až l/ .

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb., ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 01.01.2000 hodnotí služba vojakov z povolania zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Navrhovateľ sa narodil XX.XX.XXXX. Dôchodkový vek 55 rokov podľa § 21 ods. 1 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. dovŕšil dňom XX.XX.XXXX. Žiadosťou zo dňa 26.10.2015 požiadal o priznanie starobného dôchodku od 07.01.2003.

V zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok sp. zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2012, uverejnený pod č. 83 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 6/2013) priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z. z. nevylučuje, aby obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka (policajta a vojaka prípravnej služby) bolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z. z., ktoré je významné pre zistenie výšky dôchodku.

Z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ ako profesionálny vojak bol rozkazom vedúceho služobného úradu Ministerstva obrany SR č. 15 zo dňa 29.07.2002 prepustený zo služobného pomeru v dôsledku zníženia početného stavu ozbrojených síl v dôsledku organizačných zmien dňom 30.09.2002. Z potvrdenia VÚSZ zo dňa 16.09.2015 vyplýva, že mu bol od 01.10.2002 priznaný podľa § 123 ods. 2 písm. a/ a § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. výsluhový dôchodok. Pre nárok na výsluhový dôchodok mu bola zhodnotená doba služby od 01.09.1965 do 31.08.1967 (I. kategória funkcií), od 01.09.1967 do 19.07.1968 (I. kategória funkcií), od 20.07.1968 do 31.12.1999 (I. kategória funkcií) a od 01.01.2000 do 30.09.2002 (III. pracovná kategória).

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že krajský súd sa vo svojom rozsudku dostatočne a vyčerpávajúcym spôsobom nevysporiadal s opravným prostriedkom, ktorý podal navrhovateľ. V odôvodnení rozsudku iba poukázal na obsah administratívneho spisu odporkyne, citoval príslušné ustanovenia zákona č. 100/1988 Zb. a zákona č. 461/2003 Z. z. a konštatoval nedôvodnosť námietok navrhovateľa o nezhodnotení doby štúdia a civilného zamestnania, o prepustení zo služobného pomeru z organizačných dôvodov ako aj o porušení jeho práv zaručených Európskym dohovorom bez akéhokoľvek ďalšieho zdôvodnenia. Krajský súd vôbec neposúdil správnosť výpočtu starobného dôchodku navrhovateľa v napadnutom rozhodnutí odporkyne a nevysporiadal sa ani s námietkou navrhovateľa, že s poukazom na rozkaz č. 1/1976 sa musí doba škodlivej expozície posudzovať dvojnásobne, ani s jeho tvrdením, že jeho služba v zahraničí sa mala taktiež započítať dvojnásobne.

Podľa § 157 ods. 2 OSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadrila odporkyňa (žalovaná), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Procesným právom účastníka je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Odvolací súd je toho názoru, že krajský súd z uvedených zásad súdneho prieskumu dôsledne nevychádzal. Krajský súd v napadnutom rozsudku neuviedol, akými úvahami sa pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne riadil a ako vec sám právne posúdil. V odôvodnení rozhodnutia k jednotlivým námietkam navrhovateľa bez ďalšieho citoval len zákonné ustanovenia, resp. poukázal na námietky navrhovateľa, avšak žiadnym spôsobom ich nevyhodnotil a neuviedol, na základe akej právnej úvahy, podloženej ustanoveniami právnych predpisov, dospel k záveru o zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporkyne.

Problematike týkajúcej sa povinnosti náležite zdôvodniť rozhodnutie venoval značnú pozornosť vo svojej judikatúre aj Ústavný súd SR (napr. v nálezoch sp. zn. I. ÚS 243/07, I. ÚS 114/08, III. ÚS 36/2010). Ústavný súd SR konštatoval, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je povinnosť súdov ako aj orgánov verejnej správy svoje rozhodnutia odôvodniť v súlade so zákonnou úpravou. Z odôvodnenia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Povinnosť súdu ako aj orgánu verejnej správy je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Orgán štátnej moci by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať aj na jeho

celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale aj spravodlivé a presvedčivé, odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné a je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj len „ESLP“) - napr. v rozhodnutí *Kraska c. Švajčiarsko* zo dňa 29.04.1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30, v ktorom konštatoval, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie.

Rovnako ESLP pripomína, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (*García Ruiz c. Španielsku* zo dňa 21.01.1999).

Judikatúra ESLP a ani Ústavného súdu SR pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova v medziach podaného opravného prostriedku, vysporiada sa s vyššie uvedenými námietkami navrhovateľa ohľadom výpočtu starobného dôchodku a dvojnásobného započítania doby. Svoje rozhodnutie riadne a dostatočne odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne znova aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.